

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

Клінічна фармація та фармацевтична опіка

(назва освітньої компоненти)

для здобувачів вищої освіти 5 курсу денної форми здобуття освіти (4,10д),

освітньої програми «Фармація»

(назва освітньої програми)

спеціальності «226 Фармація, промислова фармація»

(шифр, назва спеціальності)

галузі знань «22 Охорона здоров'я»

(шифр, назва галузі знань)

другого (магістерського) рівня вищої освіти

(назва рівня вищої освіти)

МОДУЛЬ II, «Фармацевтична опіка»

ВИКЛАДАЧІ

БУТКО
Ярослава
Олександрівна

yaroslavabutko79@gmail.com

ТАРАН
Андрій
Вікторович

avtaran17@ukr.net

МАТВІЙЧУК
Анатолій
Володимирович

matviychukav70@gmail.com

КОНОНЕНКО
Анна
Володимирівна

anna.v.kononenko@gmail.com

БЄЛІК
Галина
Володимирівна

belik-69@ukr.net

1. **Назва закладу вищої освіти та підрозділу:** Національний фармацевтичний університет, кафедра фармакології та фармакотерапії
2. **Адреса кафедри:** м. Харків, вул. Куликівська, 12, (057) 706-30-69.
3. **Веб-сайт кафедри:** <https://pharmacolpharmacother.nuph.edu.ua/>
4. **Інформація про викладачів:**

Бутко Ярослава Олександрівна

Доктор фармацевтичних наук, професор кафедри фармакології та фармакотерапії Національного фармацевтичного університету. Досвід науково-педагогічної діяльності – 19 років. Читає курси: «Клінічна фармація та фармацевтична опіка», «Фармакологія», «Побічна дія ліків», . Наукові інтереси: ранозагоювальні препарати, нанопрепарати, токсикологія, побічна дія ліків.

Таран Андрій Вікторович

Кандидат фармацевтичних наук, доцент кафедри фармакології та фармакотерапії Національного фармацевтичного університету. Досвід науково-педагогічної роботи – 29 років. Читає курси: «Клінічна фармація та фармацевтична опіка», «Фармакологія». Наукові інтереси: фармакологія діуретиків, протизапальних препаратів.

Матвійчук Анатолій Володимирович

Кандидат фармацевтичних наук, доцент кафедри фармакології та фармакотерапії Національного фармацевтичного університету. Досвід науково-педагогічної роботи – 27 років. Читає курси: «Клінічна фармація та фармацевтична опіка», «Фармакологія». Наукові інтереси: фармакологія діуретиків, протизапальних препаратів.

Бєлік Галина Володимирівна

Кандидат фармацевтичних наук, доцент кафедри фармакології та фармакотерапії Національного фармацевтичного університету. Досвід науково-педагогічної діяльності – 20 років. Читає курси: «Клінічна фармація з фармацевтичною опікою», «Фармакологія з медичною рецептурою», «Фармакологія». Наукові інтереси: кардіопротектори.

Кононенко Анна Володимирівна

Кандидат фармацевтичних наук, асистент кафедри фармакології та фармакотерапії Національного фармацевтичного університету. Досвід науково-педагогічної діяльності – .. років. Читає курси: «Клінічна фармація з фармацевтичною опікою», «Фармакологія». Наукові інтереси: протизапальні препарати.

5. **Консультації :** Консультації: відбуваються на кафедрі фармакології та фармакотерапії за домовленістю з викладачем.

6. **Анотація освітньої компоненти:** освітня компонента «Клінічна фармація та фармацевтична опіка» є обов'язковою дисципліною для другого (магістерського) рівня зі спеціальності 226 Фармація, промислова фармація, освітня програма «Фармація». Підсумковий контроль – семестровий екзамен.

7. **Мета викладання освітньої компоненти:** підготовка фахівців фармації, які б володіли достатнім обсягом теоретичних знань та практичних навичок для проведення разом з лікарем роботи з забезпечення раціональної лікарської терапії у конкретного хворого, а також для здійснення фармацевтичної опіки пацієнтів в аптеці.

8. **Компетентності відповідно до освітньої програми:**

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 1. Здатність діяти соціально відповідально та громадянсько свідомо.

ЗК 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

- ЗК 4. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, вчитися і бути сучасно навченим.
- ЗК 6. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- ЗК 7. Здатність до адаптації та дії у новій ситуації.
- ЗК 11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
- ЗК 12. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

Фахові (спеціальні) компетентності (ФК):

ФК 1. Здатність проводити санітарно-просвітницьку роботу серед населення з метою профілактики поширених захворювань, попередження небезпечних інфекційних, вірусних та паразитарних захворювань, а також з метою сприяння своєчасному виявленню та підтриманню прихильності до лікування цих захворювань згідно з їхніми медико-біологічними характеристиками та мікробіологічними особливостями.

ФК 2. Здатність здійснювати консультивання щодо рецептурних та безрецептурних лікарських засобів й інших товарів аптечного асортименту; фармацевтичну опіку під час вибору та реалізації безрецептурного лікарського засобу шляхом оцінки співвідношення ризик/користь, сумісності, показань та протипоказань керуючись даними про стан здоров'я конкретного хворого із врахуванням біофармацевтичних, фармакокінетичних, фармакодинамічних та фізико-хімічних особливостей лікарського засобу та інших товарів аптечного асортименту.

ФК 3. Здатність здійснювати домедичну допомогу хворим та постраждалим у екстремальних ситуаціях та при невідкладних станах.

ФК 4. Здатність забезпечувати раціональне застосування рецептурних та безрецептурних лікарських засобів та інших товарів аптечного асортименту згідно з фізико-хімічними, фармакологічними характеристиками, біохімічними, патофізіологічними особливостями конкретного захворювання та фармакотерапевтичними схемами його лікування.

ФК 5. Здатність здійснювати моніторинг ефективності та безпеки застосування населенням лікарських засобів згідно даних щодо їх клініко-фармацевтичних характеристики, а також з урахуванням суб'єктивних ознак та об'єктивних клінічних, лабораторних та інструментальних критеріїв обстеження хворого.

9. Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 1. Проводити професійну діяльність у соціальній взаємодії оснований на гуманістичних і етичних засадах; ідентифікувати майбутню професійну діяльність як соціально значущу для здоров'я людини.

ПРН 2. Застосовувати знання з загальних та фахових дисциплін у професійній діяльності.

ПРН 4. Демонструвати вміння самостійного пошуку, аналізу та синтезу інформації з різних джерел та використання цих результатів для рішення типових та складних спеціалізованих завдань професійної діяльності.

ПРН 6. Аргументувати інформацію для прийняття рішень, нести відповідальність за них у стандартних і нестандартних професійних ситуаціях; дотримуватися принципів деонтології та етики у професійній діяльності.

ПРН 10. Дотримуватися норм спілкування у професійній взаємодії з колегами, керівництвом, споживачами, ефективно працювати у команді.

ПРН 12. Аналізувати інформацію, отриману в результаті наукових досліджень, узагальнювати, систематизувати й використовувати її у професійній діяльності.

ПРН 13. Проводити санітарно-просвітницьку роботу у фаховій діяльності при виникненні спалахів інфекційних, вірусних та паразитарних захворювань.

ПРН 14. Визначати переваги та недоліки лікарських засобів різних фармакологічних груп з урахуванням їхніх хімічних, фізико-хімічних, біофармацевтичних, фармакокінетичних та фармакодинамічних особливостей. Рекомендувати споживачам безрецептурні лікарські засоби та інші товари аптечного асортименту з наданням консультативної допомоги та фармацевтичної опіки.

ПРН 15. Надавати домедичну допомогу хворим при невідкладних станах та постраждалим у екстремальних ситуаціях.

ПРН 16. Визначати вплив факторів, що впливають на процеси всмоктування, розподілу, депонування, метаболізму та виведення лікарського засобу і обумовлені станом, особливостями організму людини та фізико-хімічними властивостями лікарських засобів.

ПРН 17. Використовувати дані клінічних, лабораторних та інструментальних досліджень для здійснення моніторингу ефективності та безпеки застосування лікарських засобів.

ПРН 24. Планувати та реалізовувати професійну діяльність на основі нормативно-правових актів України та рекомендацій належних фармацевтичних практик.

ПРН 25. Сприяти збереженню здоров'я, зокрема профілактиці захворювань, раціональному призначенню та використанню лікарських засобів. Виконувати сумлінно свої професійні обов'язки, дотримуватися норм законодавства щодо просування та реклами лікарських засобів. Володіти психологічними навичками спілкування для досягнення довіри та взаєморозуміння з колегами, лікарями, пацієнтами, споживачами.

10. Статус освітньої компоненти: обов'язкова.

11. Пререквізити освітньої компоненти: вивчення освітньої компоненти «Клінічна фармація та фармацевтична опіка» спирається на базові знання, здобуті здобувачами вищої освіти під час вивчення таких освітніх компонент, як «Біологія з основами генетики», «Анатомія людини», «Нормальна фізіологія», «Мікробіологія з основами імунології», «Патологічна фізіологія», «Біологічна хімія», «Фармакологія», «Фармакотерапія», «Нутриціологія», «Фармакогнозія», а також блоку хімічних дисциплін та **технології ліків й інтегрується з ними.**

12. Обсяг освітньої компоненти: 270 годин 9 кредитів ECTS, з них аудиторних – 148 години, лекції – 32 години, практичні заняття – 116 годин, самостійна робота – 100 годин.

13. Організація навчання:

Формат викладання освітньої компоненти:

МОДУЛЬ II
Тема лекції
Загальні положення фармацевтичної опіки. Фармацевтична опіка при симптоматичному лікуванні застудних захворювань
Фармацевтична опіка при симптоматичному лікуванні розладів травлення
Фармацевтична опіка при відпуску безрецептурних ЛП для симптоматичного лікування суглобового, м'язового та головного болю
Фармацевтична опіка при симптоматичному лікуванні порушень діяльності нервової системи
Фармацевтична опіка при симптоматичному лікуванні уражень шкіри.
Фармацевтична опіка пацієнтів з місцевими розладами кровообігу. Фармацевтична опіка при відпуску безрецептурних ЛП для усунення та профілактики вітамінної недостатності
Взаємодія ЛП з їжею та алкоголем. Фармацевтична опіка при відпуску безрецептурних ЛП для декретованого контингенту відвідувачів аптек. Клініко-фармацевтичні аспекти використання ЛП у клініці внутрішніх хвороб
Практичні заняття
Змістовий модуль 3. Фармацевтична опіка при відпуску безрецептурних ЛП для симптоматичного лікування розладів травлення, симптоматичного лікування та профілактики застуди та симптоматичного лікування суглобового, м'язового болю.
Загальні положення фармацевтичної опіки. Фармацевтична опіка при відпуску безрецептурних ЛП для симптоматичного лікування та профілактики застуди (профілактика застудних захворювань).
Фармацевтична опіка при відпуску безрецептурних ЛП для симптоматичного лікування та профілактики застуди (1 частина, лихоманка, біль у горлі)

Фармацевтична опіка при відпуску безрецептурних ЛП для симптоматичного лікування та профілактики застуди (2 частина, кашель, риніт, профілактика)
Фармацевтична опіка при відпуску безрецептурних ЛП для симптоматичного лікування розладів травлення (1 частина, печія, закреп)
Фармацевтична опіка при відпуску безрецептурних ЛП для симптоматичного лікування розладів травлення (2 частина, діарея, метеоризм, дисбактеріоз)
Фармацевтична опіка при відпуску безрецептурних ЛП для симптоматичного лікування суглобового та м'язового болю
Поточний контроль змістового модулю 3
Змістовий модуль 4. Фармацевтична опіка при відпуску безрецептурних ЛП для симптоматичного лікування головного болю, порушень діяльності нервової системи, уражень шкіри; пацієнтів з місцевими розладами кровообігу, при відпуску безрецептурних ЛП для усунення та профілактики вітамінної недостатності., при відпуску безрецептурних ЛП для декретованого контингенту відвідувачів аптек. Взаємодія ЛП з їжею та алкоголем. Клініко-фармацевтичні аспекти використання ЛП у клініці внутрішніх хвороб
Фармацевтична опіка при відпуску безрецептурних ЛП для симптоматичного лікування головного болю
Фармацевтична опіка при симптоматичному лікуванні порушень діяльності нервової системи
Фармацевтична опіка при симптоматичному лікуванні уражень шкіри
Фармацевтична опіка пацієнтів з місцевими розладами кровообігу
Фармацевтична опіка при відпуску безрецептурних ЛП для усунення та профілактики вітамінної недостатності, порушень мінерального обміну. Взаємодія ЛП з їжею та алкоголем
Фармацевтична опіка при відпуску безрецептурних ЛП для декретованого контингенту відвідувачів аптек. Клініко-фармацевтичні аспекти використання антимікробних ЛП у клініці внутрішніх хвороб
Поточний контроль змістового модулю 4
Семестровий залік

МОДУЛЬ II.

“Фармацевтична опіка при відпуску безрецептурних лікарських препаратів для симптоматичного лікування окремих нездужань»

Змістовий модуль 3. Фармацевтична опіка при відпуску безрецептурних ЛП для симптоматичного лікування розладів травлення, симптоматичного лікування та профілактики застуди та симптоматичного лікування суглобового, м'язового болю.

Тема 11. Загальні положення фармацевтичної опіки.

Тема 12. Фармацевтична опіка при відпуску безрецептурних ЛП для симптоматичного лікування та профілактики застуди. Немедикаментозні методи профілактики застуди.

Тема 13. Фармацевтична опіка при відпуску безрецептурних ЛП для симптоматичного лікування розладів травлення.

Тема 14. Фармацевтична опіка при відпуску безрецептурних ЛП для симптоматичного лікування суглобового та м'язового болю.

Поточний контроль змістового модулю 3

Змістовий модуль 4. Фармацевтична опіка при відпуску безрецептурних ЛП для симптоматичного лікування головного болю, порушень діяльності нервової системи, уражень шкіри; пацієнтів з місцевими розладами кровообігу, при відпуску безрецептурних ЛП для усунення та профілактики вітамінної недостатності., при відпуску безрецептурних ЛП для декретованого контингенту відвідувачів аптек. Взаємодія ЛП з їжею та алкоголем. Клініко-фармацевтичні аспекти використання ЛП у клініці внутрішніх хвороб.

Тема 15. Фармацевтична опіка при відпуску безрецептурних ЛПІ для симптоматичного лікування головного болю.

Тема 16. Фармацевтична опіка при симптоматичному лікуванні порушень діяльності нервової системи.

Тема 17. Фармацевтична опіка при симптоматичному лікуванні уражень шкіри, її придатків, гельмінтозах .

Тема 18. Фармацевтична опіка пацієнтів з місцевими розладами кровообігу.

Тема 19. Фармацевтична опіка при відпуску безрецептурних ЛПІ для усунення та профілактики вітамінної недостатності та недостатності мікро- та макроелементів. Взаємодія ЛПІ з їжею та алкоголем.

Тема 20. Фармацевтична опіка при відпуску ОТС-препаратів для декретованого контингенту відвідувачів аптек. Клініко-фармацевтичні аспекти використання ЛПІ у клініці внутрішніх хвороб.

Поточний контроль змістового модулю 4.

Семестровий контроль модуля ІІ.

Семестровий екзамен.

14. Види та форми контролю:

Види та форми контролю:

Поточний контроль: усне опитування, складання тестових завдань, вирішення ситуаційних задач, відпрацювання практичних навичок.

Контроль змістового модулю: складання тестових завдань, вирішення ситуаційних задач.

Форма семестрового контролю: семестровий контроль модуля, семестровий екзамен.

Умови допуску до контролю змістових модулів: для допуску до контролю змістового модуля 1–4 необхідна відсутність невідпрацьованих пропусків практичних занять та наявність мінімальної кількості балів за теми (заняття) змістових модулів.

Умови допуску до семестрового контролю: відсутність невідпрацьованих пропусків практичних занять, виконання всіх вимог, які передбачені робочою програмою освітньої компоненти.

15. Система оцінювання з освітньої компоненти:

Результати семестрового контролю у формі семестрового заліку оцінюються за 100-бальною, недиференційованою шкалою («зараховано», «не зараховано») та за шкалою ECTS.

Бали з освітньої компоненти нараховуються за таким співвідношенням:

Види оцінювання	Максимальна кількість балів (% від кількості балів за модуль - для змістових модулів)
Модуль ІІ. «Фармацевтична опіка при відпуску безрецептурних лікарських препаратів для симптоматичного лікування окремих нездужань»	
Змістовий модуль 3. Фармацевтична опіка при відпуску безрецептурних ЛПІ для симптоматичного лікування розладів травлення, симптоматичного лікування та профілактики застуди та симптоматичного лікування суглобового, м'язового та головного болю — оцінювання тем (11-14): робота на заняттях (усне опитування, складання тестових завдань, вирішення ситуаційних задач, - контроль змістового модуля 3 (складання тестових завдань, вирішення ситуаційних задач.	50 (50 %)
Змістовий модуль 4. Фармацевтична опіка при відпуску безрецептурних ЛПІ для	50 (50 %)

симптоматичного лікування головного болю, порушень діяльності нервової системи, уражень шкіри; пацієнтів з місцевими розладами кровообігу, при відпуску безрецептурних ЛП для усунення та профілактики вітамінної недостатності., при відпуску безрецептурних ЛП для декретованого контингенту відвідувачів аптек. Взаємодія ЛП з їжею та алкоголем. Клініко-фармацевтичні аспекти використання ЛП у клініці внутрішніх хвороб болю — оцінювання тем (15-20): робота на заняттях (усне опитування, складання тестових завдань, вирішення ситуаційних задач, - контроль змістового модуля 3 (складання тестових завдань, вирішення ситуаційних задач.	
Семестровий контроль з модуля II	100

Самостійна робота здобувачів вищої освіти оцінюється під час поточного контролю та під час контролю змістового модуля.

16. Політики освітньої компоненти:

Політика освітньої компоненти («правила гри») визначається вимогами кафедри до здобувача вищої освіти при вивченні освітньої компоненти щодо академічної доброчесності, щодо відвідування занять, щодо дедлайнів, відпрацювання, підвищення рейтингу, ліквідації академічної заборгованості, щодо оскарження оцінки з освітньої компоненти (апеляцій) тощо. В даному пункті зазначаються Положення та інші нормативні документи НФаУ відповідно до яких висуваються вимоги до здобувача вищої освіти при вивченні освітньої компоненти та формується політика кафедри.

Політика щодо академічної доброчесності. Ґрунтується на засадах академічної доброчесності, наведених в ПОЛ «Про заходи щодо запобігання випадків академічного плагіату у НФаУ». Списування при оцінюванні успішності здобувача вищої освіти під час контрольних заходів на практичних заняттях, контролю змістових модулів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі здобувача освіти є підставою для її незарахування викладачем.

Політика щодо відвідування занять. Здобувач вищої освіти зобов'язаний відвідувати навчальні заняття (ПОЛ «Про організацію освітнього процесу НФаУ») згідно з розкладом (<https://nuph.edu.ua/rozklad-zanyat/>), дотримуватися етичних норм поведінки.

Політика щодо дедлайнів, відпрацювання, підвищення рейтингу, ліквідації академічної заборгованості. Відпрацювання пропущених занять здобувачем вищої освіти здійснюється відповідно до ПОЛ «Положення про відпрацювання студентами пропущених навчальних занять та порядок ліквідації академічної різниці в навчальних планах у НФаУ» згідно з встановленим на кафедрі графіком відпрацювань пропущених занять. Підвищення рейтингу та ліквідація академічної заборгованості з освітньої компоненти здійснюється здобувачами освіти відповідно до порядку, наведеного в ПОЛ «Про порядок оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у НФаУ». Здобувачі вищої освіти зобов'язані дотримуватися усіх строків, визначених кафедрою для виконання видів письмових робіт з освітньої компоненти. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку – до 20% від максимальної кількості балів за даний вид роботи.

Політика щодо оскарження оцінки з освітньої компоненти (апеляцій). Здобувачі вищої освіти мають право на оскарження (апеляцію) оцінки з освітньої компоненти, отриманої під час контрольних заходів. Апеляція здійснюється відповідно до ПОЛ «Положення про оскарження результатів семестрового контролю знань здобувачів вищої освіти у НФаУ».

17. Інформаційне та навчально-методичне забезпечення дисципліни:

- Обов'язкова література**
- 1) *Фармацевтична опіка* : практичний посібник / І.А. Зупанець, В.П. Черних, С.Б. Попов, В.В. Пропіснова та ін. ; за ред. І. Зупанця та В. Черниха. 3-тє вид., переробл. і доп. – Київ : Фармацевт Практик, 2018. — 224 с.
 - 2) Практикум з фармацевтичної опіки для здобувачів вищої освіти / С. Ю. Штриголь, О. В. Товчига, В. В. Цивунін О. О. Койро, Л. В. Деримедвідь та ін.; за ред. С. Ю. Штриголя. —Харків : НФаУ, 2022. — 156 с.
 - 3) *Клінічні дослідження. Терміни та визначення* : довідник / за заг. ред. В.М. Коваленка, І.А. Зупанця. – Харків : Золоті сторінки, 2016. – 340 с.
 - 4) *Клінічна фармація* : підруч. / І. А. Зупанець, В. П. Черних, І. Г. Купновицька та ін. ; за ред. В. П. Черниха, І. А. Зупанця, І. Г. Купновицької. – Харків : Вид-во НФаУ : Золоті сторінки, 2013. – 912 с.
 - 5) *Симптоми та синдроми в практичній фармації. Принципи терапії: навч. посіб. для студентів вищ. навч. закл.* – 2-ге вид., доп. / І.А. Зупанець, С.Б. Попов, Ю.С. Рудик та ін.; за ред. І.А. Зупанця, В.П. Черних. – Харків: Золоті сторінки, 2021. – 120 с.
 - 6) *Протоколи провізора (фармацевта)* / розроб.: В.П. Черних, І.А. Зупанець, О.О. Нагорна та ін. ; за ред. В.П. Черних, І.А. Зупанця, О.М. Ліщишиної. – Харків : Золоті сторінки, 2014. – 232 с.
 - 7) *Клінічна фармація: підготовка до КРОК-2 [Електронний ресурс] : практикум* / К. О. Зупанець [та ін.], 2021. - 64 с.
 - 8) *Довідник еквівалентності лікарських засобів - Rx index® [Текст]* / авт.-уклад. І. А. Зупанець [та ін.] ; за ред.: проф. І. А. Зупанця, акад. НАН України, проф. В. П. Черниха, 2020. - 832 с.
- Додаткова література для поглибленого вивчення освітньої компоненти**
- 1) *Фармацевтична енциклопедія* / за ред. В.П. Черних. – 3-тє вид., доп. – Київ : Моріон, 2016. – 1592 с.
 - 2) *Клінічна фармакологія* : підручник / О.Я. Бабак, О.М. Біловол, Н.П. Безугла ; за ред. О.Я. Бабака, О.М. Біловола, І.С. Чекмана. – 2-ге вид., перероб. та доп. – Київ : Медицина, 2010. – 776с.
 - 3) *Клінічна фармація (фармацевтична опіка)* : підруч. для студ. вищ. мед. (фармац.) навч. закл. / І.А. Зупанець, В.П. Черних, Т.С. Сахарова та ін. – Харків : НФаУ : Золоті сторінки, 2011. – 704 с.
 - 4) *Клінічна фармація* : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / І.А. Зупанець, І.С. Чекман, С.Б. Попов та ін. ; за ред. І.А. Зупанця, І.С. Чекмана. – Харків : Вид-во НФаУ : Золоті сторінки, 2009. – 176 с.
 - 5) *British Medical Association. New Guide to Medicines and Drugs.* – 9th ed. – London : Dorling Kindersley, 2015. – 512 p.
 - 6) *Clinical Pharmacy and Therapeutics.* – 5th ed. / Eds Roger Walker and Cate Whittlesea. – London : Churchill Livingstone, 2012. – 998 p.
 - 7) *Koda-Kimble & Young's Applied Therapeutics : The Clinical Use Of Drugs* / ed. by V.K. Alldredge, R.L. Corelli, M.E. Ernst et al. – 10th ed. – New York : Wolters Kluwer ; Lippincott Williams & Wilkins, 2013. – 2560 p.
 - 8) Інформаційні ресурси, у т.ч. в мережі Інтернет January 2015. – Vol. 38, Suppl. 1. – 93 p.
 - 9) *Symptoms in the Pharmacy : A Guide to the Management of Common Illness.* – 7th ed. / Ed. A. Blenkinsopp, P. Paxton and J. Blenkinsopp. – Oxford : John Wiley & Sons Ltd, 2014. – 384 p.
- Актуальні електронні інформаційні ресурси для поглибленого**
- 1) *Державний реєстр лікарських засобів України* [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.drz.com.ua>. – Назва з екрану.
 - 2) *Державний формуляр лікарських засобів* [Електронний ресурс] / М-во охорони здоров'я України, Центр. формуляр. комітет, Держ. експерт. центр. – Київ, 2022. – Вип. 14. – Режим доступу :

**вивчення
освітньої
компоненти**

<https://dec.gov.ua/materials/chinnij-vipusk-derzhavnogo-formulyara-likarskih-zasobiv/>. – Назва з екрану.

3) *Наказ* МОЗ № 7 від 05.01.2022 р. «Про затвердження протоколів фармацевта при відпуску безрецептурних лікарських засобів» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0007282-22>. – Назва з екрану.

4) *Наказ* МОЗ України №876 від 18.04.2019 р. «Про затвердження Переліку лікарських засобів, дозволених для застосування в Україні, які відпускаються без рецептів з аптек та їх структурних підрозділів» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0509-19>. – Назва з екрану.

5) *Наказ* МОЗ України №651 від 26.07.2013 «Про принципи належної фармакотерапевтичної практики та запобігання поліпрагмазії» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0651282-13>. – Назва з екрану.

6) *Наказ* МОЗ України №898 від 27.12.2006 (зі змін. і доп., внесеними наказами МОЗ України №778 від 14.09.2010 р., №568 від 06.09.2011 р., №1005 від 29.12.2011 р., № 1197 від 09.11.2016 р., № 996 від 26.09.2016 р.) «Про затвердження Порядку здійснення нагляду за побічними реакціями лікарських засобів, дозволених до медичного застосування» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0073-07>. – Назва з екрану.

7) *Наказ* МОЗ України №455 від 30.05.2013 «Про настанову ВООЗ та МФФ «Належна аптечна практика: Стандарти якості аптечних послуг» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.dec.gov.ua/mtd/normativni-dokumenty/>. – Назва з екрану.

8) *Ресурс* медико-технологічних документів [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https://www.dec.gov.ua/cat_mtd/galuzevi-standarti-ta-klinichni-nastanovi/. – Назва з екрану.

9) Навчально-методичне забезпечення освітніх компонент в розділі "Кафедра фармакології та фармакотерапії» на сайті Центру дистанційних технологій навчання НФаУ – <https://pharmel.kharkiv.edu/moodle/course/view.php?id=4385>

10) Бібліотека НФаУ // <http://nuph.edu.ua/ru/nauchnaya-biblioteka>; E-mail: library@nuph.edu.ua

11) Сайт кафедри фармакології та фармакотерапії НФаУ // [http:// pharmacolpharmacother.nuph.edu.ua](http://pharmacolpharmacother.nuph.edu.ua); E-mail: pharmacolpharmacother@nuph.edu.ua.

12) НФаУ. Дистанційне навчання [Електронний ресурс] / Національний Фармацевтичний Університет. – Режим доступу : <http://pharmel.kharkiv.edu>

<https://pharmel.kharkiv.edu/moodle/course/view.php?id=4385>

**Система
дистанційного
навчання
MOODLE**

18. Технічне й програмне забезпечення освітньої компоненти: Матеріально-технічне й програмне забезпечення освітньої компоненти: комп'ютер, Інтернет та обладнання для відео/аудіоконференцій або мобільний гаджет з можливістю підключення до Інтернету, OS Windows 7/10/11, Microsoft Office, Moodle, ZOOM.